

Seat No. : _____

TA-124

April-2013

M.A. Semester – II (CBCS Semester System)

Psychology (409)

(Child Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

૧. (અ) બાળકનો ધ્વનિ નિયંત્રણનો (ફોનોલોજીકલ) વિકાસ કેવી રીતે થાય છે તે વર્ણવો. ૭

અથવા

બાળકમાં અર્થઘટન ક્ષમતાના વિકાસની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

(બ) બાળકના ભાષા-વિકાસમાં વ્યાકરણનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૭

અથવા

ભાષાનો સામાજિક ઉપયોગ સમજાવો.

૨. (અ) ભયના આવેગની વિગતે સમજૂતી આપો. ૭

અથવા

આવેગ એટલે શું ? બાલ્યાવસ્થામાં આવેગિક સમજ કોઈ સહિત સમજાવો.

(બ) શિશુ અવસ્થા અને પ્રારંભિક બાલ્યાવસ્થા દરમિયાન બાળકમાં થતા આવેગાત્મક વિકાસને વર્ણવો. ૭

અથવા

બાળકના સ્વભાવ પર જનીન તત્ત્વો અને પર્યાવરણીય ઘટકોની અસર જણાવો.

૩. (અ) બાળકમાં સ્વમાન્યતા (સ્વ ઓળખ) વિકાસની વિગતે ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

સ્વ-ગૌરવનું માળખું વિગતવાર ચર્ચો.

(બ) બાળ વિકાસ પર સિદ્ધિ સંબંધિત ગુણારોપણની અસરો સમજાવો. ૭

અથવા

“લોકો વચ્ચેના સંબંધો વિશે વિચારવું : સંઘર્ષને સમજવું.” – વિગતવાર સમજાવો.

૪. (અ) કુટુંબ એટલે શું ? સામાજિક તંત્ર તરીકે કુટુંબને સમજાવો.

૭

અથવા

એકહથ્થુ અને છૂટછાટવાળી બાળઉંઘેર પદ્ધતિઓ ચર્ચો.

(બ) સમવયસ્ક જૂથ અને શાળા શિક્ષણ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

૭

અથવા

સમવયસ્ક સામાજિકતા ઉપર માતા-પિતાના પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ પ્રભાવની અસર સમજાવો.

૫. એક-બે લીટીમાં ઉત્તર આપો :

૧૪

(૧) ભાષાની વ્યાખ્યા આપો.

(૨) પ્રથમ વાણીના અવાજો એટલે શું ?

(૩) ટેલિગ્રાફિક વાણી એટલે શું ?

(૪) બાળક કઈ ઉંમરે બસો શબ્દો બોલી શકે છે ?

(૫) મૂળભૂત આવેગો કેટલા છે ?

(૬) સામાજિક સંદર્ભ એટલે શું ?

(૭) “ગુડનેસ-ઓફ-ફીટ મોડેલ” કોણે આપ્યું ?

(૮) પરાનુભૂતિ એટલે શું ?

(૯) કાલ્પનિક રમતનું એક ઉદાહરણ આપો.

(૧૦) સ્વ-ખ્યાલની વ્યાખ્યા આપો.

(૧૧) “પરિપ્રેક્ષ્ય લેવો” તેની વ્યાખ્યા આપો.

(૧૨) મૈત્રીના ગમે તે બે લક્ષણો લખો.

(૧૩) સમવયસ્ક જૂથ એટલે શું ?

(૧૪) નાનો વર્ગ કેમ લાભદાયી છે ?

Seat No. : _____

TA-124

April-2013

M.A. Semester – II (CBCS Semester System)

Psychology (409)

(Child Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : The numbers on the right indicate full marks of question.

1. (a) Describe the phonological development in a child. 7
OR
Discuss in detail semantic development in children.
- (b) Explain the significance of grammar in a child's language development. 7
OR
Explain the pragmatic utility of language.
2. (a) Explain in detail the emotion of fear. 7
OR
What is emotion ? Explain emotional understanding in childhood with the help of a table.
- (b) Describe the emotional development of a child during infancy and early childhood. 7
OR
Explain the genetic and environmental factors that influence a child's temperament.
3. (a) Discuss in detail self-recognition development of a child. 7
OR
Discuss in detail the structure of self-esteem.
- (b) Explain the influence of achievement related attributions on child development. 7
OR
Explain in detail – "Thinking about relations between people : Understanding Conflicts."

4. (a) What is family ? Explain family as a social system. 7
OR
Discuss authoritarian and permissive child rearing practices.
- (b) Write a short note on “Peers and Schooling”. 7
OR
Explain the direct and indirect parental influence on peer sociability.
5. Answer in **one** or **two** sentences : 14
- (1) Give definition of language.
  - (2) What are first speech sounds ?
  - (3) What is telegraphic speech ?
  - (4) At what age a child can speak two hundred words ?
  - (5) How many are basic emotions ?
  - (6) What is social referencing ?
  - (7) Who gave “Goodness-Of-Fit Model” ?
  - (8) What is empathy ?
  - (9) Give one example of make-believe play.
  - (10) Give definition of self-concept.
  - (11) Give definition of “taking perspective”.
  - (12) Write any two characteristics of friendship.
  - (13) What is peer-group ?
  - (14) Why is a small class more beneficial ?
-